

debet sanctitate vitae et scientia spectatissimos, aut saltem illis dotibus ornatos, quas Sacri Canones, et privilegium Apostolicum, aut pacta conventa postulaverunt: secus enim Pontifex nominationem oblatam jure meritoque non admittit. Sic autem nominati nullum jus Ecclesiae gubernandae ante confirmationem consequuntur, quod multis probat Zypaeus de Jurisd. Ecclesiast. lib. 1, cap. 37. Vide quae scripsimus in Jure Pub. Eccl. 1, 3, c. 1, § 60.

§ 39.

DE CONFIRMATIONE EPISCOPORUM.

Confirmatio est electi vel nominati approbatio, seu decretum Pontificis, quo electus vel nominatus probatur, et Pastor Ecclesiae constituitur. Electus ipse aut nominatus intra mensem a die electionis vel nominationis, aut infra tempus in Apostolico Indulto praefinitum per se, aut per Procuratorem petere confirmationem omnino debet. Tribuitur autem confirmatio a Pontifice praevia causae cognitione, et in Consistorio Cardinalium, unde videtur Consistorium successisse in locum Synodi Provincialis in qua praesidente Metropolita Episcopi confirmabantur. Causae cognitio versatur super natalibus, aetate, morum honestate, scientia, aliisque dotibus quae in Episcopo desiderantur. Si electus vel nominatus extra Italiam commoretur, inquisitio de ipsius qualitatibus a Nuntio Apostolico, vel ab alio Ordinario de speciali Pontificis mandato instituitur, et processus inde confectus Romam mittitur. In Italia vero atque Insulis adjacentibus electi vel nominati coram ipso Pontifice periculum doctrinae faciunt, eorumque processus in Urbe conficitur, quibus absolutis totius inquisitionis et examinis acta Cardinali relatori seu proponenti traduntur, atque tum ab ipso, tum ab aliis tribus Cardinalibus Ordinum Capitibus serio expensa, et subscriptione roborata ab eodem

Relatore in Consistorio referuntur, quod dicitur *praeconizare*. Dein in eodem Consistorio, nisi Pontifici expedire videatur in alterum Consistorium rem differre, ut melius Cardinales possint dotes Candidati despiciere, judicium de ipsius idoneitate profertur, quod *propositionem* appellant. Tum denique Pontifex consultis Cardinalibus, et solemnibus verborum formula decretum confirmationis emittit.

Verum cum Episcopum faciat confirmatio, duo praecipui ejusdem confirmationis effectus sunt. Primus est nexus, seu vinculum conjugii spiritualis Episcopum inter et Ecclesiam; quod proinde Episcopus nequit sua auctoritate dissolvere, neque Ecclesiam derelinquere: et Ecclesia nequit Episcopum ipsum repudiare, si ex. gr. ob infirmitatem, aliamve causam supervenientem factus impotens fuerit; nam quod attinet ad spirituale vinculum Episcopi et Ecclesiae, Episcopus confirmatus pro consecrato habendus est. Alter effectus in eo positus est, quod Episcopus jus in re, seu plenam Ecclesiae administrationem et sacram jurisdictionem accipiat, iis exceptis quae sunt ordinis seu consecrationis Episcopalis, quae tamen alteri Episcopo delegare potest, quod hujusmodi delegatio potestate jurisdictionis contineatur. Ne quis tamen pro Episcopo habeatur, qui Episcopus non fuerit, cautum est ut Episcopi confirmati tum demum administrationem Ecclesiae suscipiant, cum litteras Pontificis, quae confirmationem testentur, jam acceperint et Capitulo exhibuerint, et si Capitula quempiam Episcopum sine Apostolicis litteris receperint, a beneficiis ecclesiasticis suspenduntur.

§ 40.

DE CONSECRATIONE EPISCOPORUM.

Confirmationem sequitur consecratio, quam Episcopus suscipere debet infra tres menses ab impetrata confirmatione,

quibus elapsis, si consecratus non fuerit, perceptos fructus amittit, Ecclesiam quoque ipso jure amissurus, si ad tres alios menses consecrationem protraxerit. Consecratio autem est ritus sacer quo culmen et complementum Sacerdotalis Ordinis confertur, ut proinde Episcopus consecratus non solum nomine et dignitate, verum etiam potestate Ordinis Presbyteris antecellat, multaque efficere possit quae Presbyteri nequeunt, veluti conferre Ordines, chrisma conficere, eoque inaugurare Ecclesias et altaria consecrare, et hujusmodi.

At eum consecrare Episcopum non licet, qui Presbyter antea non fuerit. An vero consecratio Episcopalis valida foret, si collatio Presbyteratus non antecesserit, in quaestionem vocatum est: sed tutior et communis sententia tenet, consecrationem Episcopi Presbyteratu omisso non consistere, nullumque exemplum certum et exploratum exstat de Episcopatu non Presbytero collato, qua de re confer Joannem Morinum de Sac. Ordin. part. 3 exercit. 11 cap. 2. Praeterea ad Episcopi consecrationem tres Episcopi requiruntur, quorum unus consecrator dicitur, reliqui duo adsistentes: idque semper in Ecclesia custoditum est. Haec vero trium Episcoporum praesentia potius ad disciplinam quam ad consecrationis validitatem spectat, quandoquidem saepius Pontifices indulserunt, ut in remotis regionibus, ubi copia trium Episcoporum haberi non facile posset, consecratio ab uno Episcopo celebraretur, quod multis ostendit Benedictus XIV de Synod. Dioeces. lib. 13 cap. 13 n. 2 et seqq.

In praesenti Ecclesiae disciplina nullus Episcopus licite potest consecrari nisi a Romano Pontifice, vel ex ejus mandato speciali, quod initio consecrationis recitandum est; quare Consecrator ante omnia quaerit: — Habetis mandatum Apostolicum? — Consecratio autem aut Romae, aut in ipsa Ecclesia ad quam consecrandus assumptus est, aut saltem in provincia, si fieri possit, celebranda est Die Dominica, aut Apostolo sacra post actum antecedenti die jejunium, manuum imposi-

tione, annuli et baculi traditione, unctione chrismatis, libri Evangeliorum supra caput Consecrandi impositione, aliisque adhibitis ritibus, quos Pontificale Romanum titulo de Consecr. Episcop. singillatim describit. Tanti vero consecratio Episcopalis facienda est, ut ejusdem anniversariam memoriam recolere quilibet Episcopus in sua Ecclesia debeat, quod traditione Majorum acceptum est: plurimi enim exstant sermones veterum Patrum habiti natali Episcoporum die, hoc est die consecrationis singulis annis recurrente.

Praestantissimus consecrationis effectus est character Episcopalis, vi cujus praeter divinam gratiam ad Episcopatus munia rite obeunda Consecratus accipit omnem ordinis potestatem et plenitudinem Sacerdotii; deinde vero spirituale matrimonium cum Ecclesia consummatum intelligitur, et appellatione Fratris a Pontifice honoratur. Porro ipso jure vacant Beneficia omnia, quibus Consecratus antea fruebatur, non vero pensiones ecclesiasticae, quae hac in re stricto nomine beneficii non accipiuntur.

In ipso actu consecrationis Episcopus consecrandus professionem fidei emittit, et Sacramento fidelitatis et obedientiae Romano Pontifici sese adstringit. De hoc jurejurando vide Paschalem II in cap. SIGNIFICASTI 4 de Election. et Elect. potest., et Gonzalez in ejus capituli explanationem, nec non Barthel Opusculorum juridic. tom. 2. Opus. 4. in quaestione inaugurali, ubi quaerit: — Cujus disciplinae sit juramentum, quod in actu consecrationis Episcopi Germaniae Romano Pontifici praestant, et an hoc Imperatori et Imperio noxium sit? —

§ 41.

DE ELECTIONE AD PRAELATURAS REGULARES.

De Praesulum Regularium electione quaedam specialia sunt. Eligere non possunt Regulares 1. qui nondum professi

sunt : 2. qui sunt quidem professi, sed inter fratres laicos : 3. qui tanquam proprietarii convicti sunt, siquidem per biennium voce activa et passiva privantur : 4. qui demum ex Ordine Mendicantium ad Ordinem non Mendicantium etiam dispensatione Apostolica transierunt, namque ex Clement. 2^a de Regular. nec vocem, nec locum habent in Capitulo.

Quod vero pertinet ad eligendos, eligi non possunt nondum expresse professi, et universim Regulares omnes qui eligere nequeunt, nec possunt eligi. Excipe tamen Irregulares, de quibus si censura aut aliud impedimentum non obsit, plerique Doctores dubitant an quemadmodum ad dignitates et officia sive regularia, sive saecularia eligi nequeunt, sic etiam eligere prohibeantur, cum enim irregularitas sit inhabilitas ad ordines suscipiendos, susceptosque exercendos, videntur irregulares eligi haud posse, quod praelaturis et dignitatibus aliquod sacri ordinis munus semper conjunctum sit, sed tamen eligere posse, quod in facienda electione nullum ordinis munus exerceatur. Verum hac in re illud Regularibus peculiare est, quod religiosa professio, quanquam ex natalibus ortam irregularitatem abstergat ad ordines suscipiendos, eos tamen ad dignitates obtinendas habiles et aptos non efficiat. Praeterea ex decreto Cong. Episcop. et Regul. 7 Februarii 1648 Regulares nec voce activa, nec passiva fruuntur, « nisi collocati de familia in aliquo Conventu per tres menses immediate proximos capitulo celebrando ibidem perpetuo permanserint. » Cavit item Concilium Tridentinum sess. 25 cap. 7 de Regular. ne Abbatissae, aut Priorissae, aliaeve Monialium Praefectae crearentur, nisi quadragenariae, et quae octennium saltem religiosae professionis expleverint, jussitque ut Episcopus, aut qui ejus mandato Monialium electionibus praest, secreta Monialium suffragia e fenestrella colligeret, nec claustra ingrederetur.

Quod ad formam electionis attinet, eadem Tridentina Synodus sancivit, ut electio per vota secreta celebraretur, et eli-

gentium nomina nunquam publicentur; quo quidem decreto sublatae sunt Regularium electiones per inspirationem et compromissum, quod S. Congregatio Concilii saepius declaravit. Caeterum electio per compromissum secretum consistere videtur, quandoquidem, ut observat Remigius Maschat Instit. can. lib. 1 ad titul. DE ELECT. § 4. « Dispositio Tridentini ad evitandas discordias et inimicitias in Religiosos facta sustulit formam inspirationis et compromissi, dum fiunt per vota publica : si tamen compromissum more scrutinii fiat per vota secreta, non est sublatum per Tridentinum, cum idem finis obtineatur. » Collatis autem suffragiis omnibus major numerus praevallet ; et si nullus a majori parte electus sit, scrutinium iteratur : schedulae vero concremantur. Multa Congregationum decreta de validitate electionem Regularium congressit Ubaldo Giraldi in exposit. Jur. Pontif. part. 2. ad sess. 25 Concil. Trid. cap. 6. de Regular.

Confirmatio ab immediato Superiore petenda est. Hinc Praepositi Generales Ordinum, Abbates, alique Praelati Regulares exempti, et Apostolicae Sedi immediate subjecti a Pontifice confirmantur, nisi forte privilegio aucti sint, quo ab eorum in electionem consensu plenam jurisdictionem et administrationem sine ulla confirmatione obtineant, eoque privilegio Generales Ordinum Mendicantium donatos esse testatur Passerinus de Elect. cap. 33. Provinciales autem et Abbates, exempti a jurisdictione Episcopi, non tamen Apostolicae Sedi immediate subjecti a Praeposito Generali ; Priores et Guardiani a suo Provinciali confirmationem accipiunt, Praelati autem Regulares a jurisdictione Episcopi non exempti ab eodem confirmandi sunt. Pariter Abbatissae et Priorissae Sedi Apostolicae immediate subjectis confirmatio a Pontifice tribuitur, exemptae vero ab Episcopi jurisdictione, sed alicui Virorum Monasterio obnoxiae a Superiore ipsius Monasterii, reliquae omnes ab Episcopo confirmantur. Vide Leurenium in foro Benef. sect. 2. cap. 3. de Confirm. quaest. 461 et 462.

Veruntamen hac in re, et in caeteris quæ ad Regularium electionem pertinent, speciales Constitutiones, consuetudines et privilegia singulorum Ordinum servanda sunt.

Abbatibus qui Episcopis honore proximi, et quorundam Episcopaliū munerum participes sunt, consecrationis loco benedictio tribuitur, quæ ab aliquibus minus proprie consecratio appellatur. Nam Benedictio Abbatum characterem Ordinis non imprimit, et ferme in eo tantum consecrationem sequitur, quod iteranda non sit, etiamsi Abbas ad alterius Monasterii regimen eligatur. Abbates Regulares perpetui ex Constit. Benedicti XIII quæ incipit *COMMISSI NOBIS* infra annum ab electionis die benedictionem juxta ritum in Pontificali Romano præscriptam suscipere debent, nec interea Pontificalibus indumentis, nec ipsorum usu potiuntur, quandoquidem ex can. 14 Concilii Nicaeni II, et Ordo Presbyteratus et Benedictio Episcopalis in Abbate postulantur, ut minores Ordines conferre possit. Huic tamen Canonis peculiaribus privilegiis interdum derogatur, quod observat Benedictus XIV de Synodo Dioecesis. lib. 2 cap. 11 n. 9. Abbates exempti aut in Curia Romana benedicuntur, aut etiam alibi ex Summi Pontificis mandato: non exempti autem ab Episcopo, in cujus Dioecesi Monasterium positum est, benedicuntur. Quænam autem sit Abbatum potestas in usu Pontificalium, in collatione minorum Ordinum, in regimine et administratione spirituali et temporali, late disserit Barthel Opuscul. jurid. tom. II. Opus 5.

Abbatissæ quoque nonnullorum Monasteriorum benedici solent per sacram caeremoniam, in qua Episcopus orat ut Abbatissa electa Monialibus sibi creditis pie sancteque invigilet. Si Abbatissæ benedici solitæ infra annum a die confirmationis suæ benedictionem petere negligent, excidunt omni jure quod consequutæ fuerant, Clement. 2^a de Statu Monac. et Canonic. Regul. Sed Abbatissæ in Moniales et Clericos Monasterio addictos nulla est jurisdictio spiritualis, ad

quam accipiendam foeminae non sunt idoneæ: tantummodo quidquam vetare possunt aut jubere, monere et corrigere, quod passim tradunt Interpretes ad caput *DILECTA* de Majorit. et Obedient.

Nihil hoc loco dicimus de electione ad Dignitates et reliqua officia Canonicalia, quod ex communi sententia Doctorum necesse non est, ut forma electionis proprie dictæ in iis conferendis observetur, et idcirco suffragia palam et aperte ferri possunt et accessu compleri, neque ulla confirmatione opus est. Sufficit enim ut Capitulum collegialiter congregatum, aut major totius Capituli pars in personam idoneam consentiat.

CAPUT VI.

DE SACRIS ORDINATIONIBUS.

§ 42.

DE ORDINATIONE CLERICORUM.

Sed jam videndum est, quemadmodum potestas Ordinis per Sacram Ordinationem conferatur. Ordo latine significat aptam rerum dispositionem, aut gradum quemdam personarum seu dignitatem, unde persona distat a persona, uti Ordo Senatorius, quo Senatores a reliqua plebe distinguebantur. Hac ratione in Ecclesia Ordo Clericalis est gradus quidam personarum, quæ ad sacra obeunda mysteria addictæ eaque de causa a Laicis distinctæ sunt. Quia vero cuique Clerico diversus ordo sive diversa potestas data est, ut alii aliis præstantiores sint, sic pro varietate ordinum, sive potestatis varii sunt etiam gradus Clericorum. Igitur sacra potestas singulorum graduum propria ordo dicitur, modus, autem quo potestas tribuitur, sacra ordinatio vocatur, et idcirco quemad-